

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਰਇਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ਦੀ ਲਖ ਲਖ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਤ੍ਰਿਕਾ ਰਾਹੀ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਇਕ ਵਾਰ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਝਾਤ ਮਾਰਨ ਦੀ ਨਿਮਾਣੀ ਜਹਿ ਕੋਸਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ।

ਇਸ ਕੋਸਿਸ਼ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਣ ਇਸ ਪਰਦੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਇਹ ਉਪਰਾਲਾ ਆਪਣੇ ਬਚਇਆ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸੌਚ ਵਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਕੇ ਇਸ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਬੂਟੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਰਇਆ ਭਰਇਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਜੋਗਦਾਨ ਹੈ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਕੀ ਗੁਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਮੇਹਰ ਸਦਕਾ ਅਤੇ ਸਗਤ ਦੇ ਸੇਹ੍ਜੋਗ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਸਫਲ ਬਣਾ ਸਕਾਂਗੇ ੀ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਮਜਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਲਾ ਪਰਚਲਤ ਮਾਹੋਲ ਨੂੰ ਸਮਜਾਨਾ ਬਹੁਤ ਜਰੂਰੀ ਹੈ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਹੀ ਵਾਰ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਇਕ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਅਮਾਨਵੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਪਰ ਫ਼ਤਿਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ੨੨ ਪਉਤੀਆਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਘੌਰ ਅੰਧਕਾਰਮਈ ਅਵਸਬਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਸੜਦੀ ਲੋਕਾਈ ਕਿਵੇਂ 'ਹੈ-ਹੈ' ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੂ ਆਪਸ ਵਿਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣੀ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਵੇਦਾਂ, ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ, ਖਟ-ਦਰਸਨ ਆਦਿ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਬੋਧੀ ਅਤੇਜੈਨੀ ਆਪਣੇ ਧਰਮ-ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਕਾਰਨ ਆਪਸ ਵਿਚ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਮੁਸਲਮਾਨ ਰੋਜੇ, ਨਮਾਜ਼ਾਂ, ਪੀਰਾਂ, ਪੈੜੀਬਰਾਂ ਅਤੇ ਅਉਲੀਆਂ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਰਗਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੋਗੀ-ਮਤ ਰਿਧੀਆਂ-ਸਿਧੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚ ਚਟਕ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੁੱਚੀ ਅਧੋਗਤੀ ਅਤੇ ਜੁੱਗ-ਗਰਦੀ ਵਿਚ ਸੜਦੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ। ਭਾਈ ਗਰਦਾਸ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ:

ਸੁਣੀ ਪੁਕਾਰਿ ਦਾਤਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜਗ ਮਾਹਿ ਪਠਾਇਆ। (ਵਾਰ 1:23)

ਅਤੇ ਜਦ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਧਿਆਨ ਧਰਕੇ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਭ ਧਰਤੀ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਸੜਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਬਾਬਾ 'ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੋਧਣਿ ਧਰਤਿ ਲੁਕਾਈ' ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਖੇ ਹੋਏ ਸਾਬੀ ਮਰਦਾਨਾ ਜੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਏ। ਚਾਰੇ-ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ਾਂ-ਦੇਸ਼ਾਂਤਰਾਂ ਵਿਚ ਘੁੰਮਦੇ, ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਤੀਰਬ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਭੇਡਾਂ ਵਾਂਗ ਇਕੱਤਰ ਹੋਈ ਅੰਧਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਭੀਤ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਮਧੁਰ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨੇ ਦੀ ਰਬਾਬ ਜਿਵੇਂ ਕੀਲ ਹੀ ਲੈਂਦੀ।...

ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਦੂਰ-ਦੂਰ ਤਕ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਇੰਨੀ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਤੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ਸ਼ੀਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਤੇ ਸਥਾਨ ਕਰਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਗੁਰੂ, ਪੀਰ ਪੈਂਡੀਬਰ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਇੰਨਾ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ । ਜਨਮ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਕਲਿਆਣ ਚੰਦ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਤ੍ਰਿਪਤਾ ਜੀ ਦੇ ਘਰ ਰਾਇ ਭੇਇ ਦੀ ਤਲਵੰਡੀ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਆਪ ਨੇ ਜਗਤ ਦੇ ਉਧਾਰ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਨਵੀਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੀ ਸ਼ੁਨਿਆਦ ਕਿਰਤ ਕਰਨਾ, ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਤੇ ਵੰਡ ਛਕਣਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਨੁਕਤਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ, ਨਿਮਰਤਾ, ਤੇ ਉਸ ਇਕ ਸਿਫਤੋਂ ਸਾਲਾਹ ਦਾ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸਾਧਨਾ, ਭੇਖਾਂ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਵਾਦ-ਵਿਵਾਦ ਨੇ ਧਰਮ ਦੀ ਗੁੱਥੀ ਇੰਨੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਧਰਮ ਸਮਝਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਰਗੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣਾ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਉੱਤੇ ਸੂਰਜ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਜਿੰਨੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ, ਡੂੰਘਾਈ ਤੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸੱਚ ਧਰਮ ਦਾ ਗਿਆਨ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਉਸ ਤੋਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਭੇਦਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੱਖ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਨਿਰਲੇਪ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਵਿਚਰੇ ਹਨ।

ਆਪਿ ਨਰਾਇਣੂ ਕਲਾ ਧਾਰਿ ਜਗ ਮਹਿ ਪਰਵਰਿਯਉ॥ ਨਿਰੰਕਾਰਿ ਆਕਾਰੂ ਜੋਤਿ ਜਗ ਮੰਡਲਿ ਕਰਿਯਉ॥ (ਪੰਨਾ 1395)

INSIDE THIS ISSUE

ਜਿਥੇ ਬਾਬਾ ਪੈਰ ਧਰਿ ਪੂਜਾ ਆਸਣੂ ਬਾਪਣਿ ਸੋਆ॥ Pg:2 ਘਰਿ ਘਰਿ ਅੰਦਰਿ ਧਰਮਸਾਲ ਹੋਵੇ ਕੀਰਤਨੂ ਸਦਾ ਵਿਸੋਆ॥ Pg:3 ਬਾਬੇ ਤਾਰੇ ਚਾਰਿ ਚਕਿ ਨੳਖੰਡਿ ਪ੍ਰਿਥਮੀ ਸਚਾ ਦੋਆ॥ Pg: 4 ਫਿਰਿ ਬਾਬਾ ਗਿਆ ਬਗਦਾਦ ਨੇ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਕੀਆ ਅਸਥਾਨਾ॥ Pg:5 ਧਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਈ ॥ਤਿਨਿ ਸਗਲੀ ਚਿੰਤ ਮਿਟਾਈ ॥ Pg:6 ਗੁਰ ਮਾਨੇਓ ਗ੍ਰੰਥ Pg:7

THE STATE TO THE WITH SHIPE STATE TO SURUMENT SAND Situated Shiles Gurudwara Nanak Matta Guru

Kandhari who was well-known for possessing miraculous powers, lived his life with ego and pride. Mardana needed water which be obtained only from Vali. Vali who was offended hearing Guru's praises, refused to give water saying if Guru is such a holy man, he could provide water. Guru Nanak then sent Mardana back to Vali with a message that he (Guru) was a poor creature of God but in vain. Guru then picked up one stone and a stream of water immediately issued forth from Vali's tank, which dried up. Out of rage Vali hurled a small hillock on Guru Nanak's head. Guru Nanak, held up his right hand and the hillock came to a standstill and melted like wax. Vali Kandhari realized and fell at the feet of the Guru. There stands a Gurdwara which is known

from Leh in predominantly Buddhist Ladakh, Gurudwara Pathar Sahib is also worshipped and venerated by Buddhists. During his sojoum in Ladakh, Guru Nanak was attacked by a demon. The demon threw a large boulder on the guru as he sat at the base of a hill meditating. However, the rock became soft like molten wax and failed to cause any harm to Guruji. Nanak Dev ji visited this sacred place during his 3rd udasi in 1514. This is the place of Guru ji's encounter with "Sidhs" or yogis. Then yogis dig a little place and made a child to sit in there and covered it. They asked the Child that whenever they will ask whose land is this, he should reply, Sidhan Di. They all gathered together and called GURU SAHIB for a religious discussion. Then in the front of GURU SAHIB when they asked two times whose land is this, the Child replied Sidhan Di. But when GURU SAHIB asked whose land is this, There was reply NANAK MATA, NANAK MATA, NANAK MATA.

Gurdwara Nankana Sahib

The township of Nankana Sahib was later as Rai-Bhoi-di-Talwandi, But began to be known as Nankana

began to be known as **Nankana**distance 48 miles west of Lahore

his childhood and young age at

earlier known as Raipur and
after the birth of Guru Nanak, it

Sahib. It is situated at a

Guru Nanak dev ji spent most of

Nankana Sahib.

Gurudwara Darbar Sahib This is the histori-

cal place where Jagat Guru Nanak Ji departed from this world on 23rd Assu, Samvat 1596 (22nd Sept. 1539 AD). After his travels Guru ji Settled here until he left this mortal world. This shrine is located on the western bank of River Ravi near josser in Narowal. The Great Guru spent last 17 years of life from 1522 AD till he left this material world, at this village of Kartarpur on the bank of River Ravi in Narowal district of Pakistan cultivating land to earn living for his family and preaching

12 years old, his father gave him twenty rupees and asked him to do a business. But Guru Nanak bought food with that money and distributed it among the sadhus and the poor people. When his father asked him what happened to the money, he replied that he had done a Sacha Sauda. (True business). At the place where he had fed the poor, a gurdwara was made and named Gurudwara Sacha Sauda

be the biggest and oldest temple in Dhaka, Guru Nanak Dev ji came on a visit in 1504. The temple was established to commemorate his visit. The temple is believed to have been built at the initiative of a Sikh priest, Bhai Nathan, sent by the sixth Sikh Guru Har Gobind Ji (1606-1645) during the reign of Mughal emperor Jahangir.

प्यित स्वार्धि स्वार्धि प्रमापक्ष वेहे बीवडकु मुसर हिंसेस्पा

Sajjan The Thug / ਸੱਜੰਨ ਠੱਗ

During his fourth Udasis Guru Nanak Dev ji met robber named Sajjan who posed as a holy man. He had built a Hindu temple and a Muslim mosque and would invite travelers to his residence to rest for the night. During the night, he would take away their goods and money and would kill the travelers during their stay at his sarai.

Guru Nanak Dev Ji reached tulamba in Multan and Guru ji went to Sajjan's place and stayed with him for the night. At night, instead of going to sleep guru ji started meditating, Sajjan asked the Guru to take rest and sleep but Guru ji asked Mardana to play the rebec and he sang the adjacent Shabad

Upon hearing the Shabad addressed to him made him realize who he was and fell at Guru Ji's feet, and prayed to him to pardon his sins. Sajjan stood in submission. Guru Nanak Dev Ji asked him to give all of his ill-gotten wealth to the poor and started living as guru's true Sikh and started meditating and helping people. A Gurudwara dedicated to Guru Nanak was built in 1913 at this place. ਸੂਹੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੬ ੧ੳ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ਉਜਲੁ ਕੈਹਾ ਚਿਲਕਣਾ ਘੋਟਿਮ ਕਾਲੜੀ ਮਸੁ ॥ ਧੋਤਿਆ ਜੂਠਿ ਨ ਉਤਰੈ ਜੇ ਸਉ ਧੋਵਾ ਤਿਸੁ ॥ ੧॥

ਸਜਣ ਸੇਈ ਨਾਲਿ ਮੈਂ ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਚਲੰਨਿ ॥

ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ ਤਿਥੈ ਖੜੇ ਦਿਸੰਨਿ ॥੧॥ ਰਹਾੳ ॥

ਕੋਠੇ ਮੰਡਪ ਮਾੜੀਆ ਪਾਸਹੁ ਚਿਤਵੀਆਹਾ ॥ ਢਠੀਆ ਕੰਮਿ ਨ ਆਵਨੀ ਵਿਚਹੁ ਸਖਣੀਆਹਾ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਲੋਂ ਤਾਰੇ ਗਏ ਪਾਪੀ ਜਿਨਾ ਨੇ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿਖ ਬਣ ਕੇ ਸਿਖੀ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕੀਤਾ

KALYUG PANDIT / ਕਲਜੁਗ ਪੰਡਿਤ

During his first Udasi in 1510 Guru Nanak Dev ji met a Brahmin named 'Kalyug' in Jagannath puri. This Pandit was swindling the gullible people who were not aware of what the true religion was. Many rich persons who visited him were more interested in knowing about their future life or the life hereafter. He had a small pitcher (jug) like metallic container placed in his front in which the pilgrims were putting their offerings. He would close his eyes for some time and open them again. Then he would suddenly declare that he is seeing Vishnu Bhagwan in the heaven. Similarly he would claim an audience with other gods and his visits to Brahmpuri (Abode of Brahma) and Shivpuri (Abode of Shivji). The devotees were listening to all his claims with rapt silence and expected that soon he would take them to the divine trip too. He then asked all those present to shut their eyes and perceive the heaven in their minds, and he would help them see it. When all those present there closed their eyes, Guru ji signaled Bhai Mardana to pick up the small pitcher like container from his front and hide it behind him in a bush. When the 'Panda' opened his eyes, he did not see the container in his front. He was out of control with rage and started shouting loudly and asking who had taken his container

Guru Ji stepped forward and said, "Pundit ji, you were able to see Brahmpuri, Shivpuri and Vishnupuri, why don't you look around in this Universe? You may be able to locate where the container is lying". Some present also asked the same thing. After Witnessing this people understood the deceit of the Pundit.

Satguru ji explained to all the pilgrims that remembering God is the right path of this life. All other ritualistic actions are not worship but acts of impressing people. Kalyug Panda was highly impressed by the personality of Guru Ji and his sermons. He requested Guru Ji to honor him with his stay in his abode. Guru Ji agreed and during this period apprised him with the true path.

Guru Ji composed the following Shabad for the event in Raag Dhanasree .

ਧਨਾਸਰੀ ਮਹਲਾ ੧ ਘਰੁ ੩ ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥

ਕਾਲੁ ਨਾਹੀ ਜੋਗੁ ਨਾਹੀ ਨਾਹੀ ਸਤ ਕਾ ਢਬੁ ॥ ਬਾਨਸਟ ਜਗ ਭਰਿਸਟ ਹੋਏ ਡੂਬਤਾ ਇਵ ਜਗੁ ॥੧॥

ਕਲ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਾਰ ॥

ਅਖੀ ਤ ਮੀਟਹਿ ਨਾਕ ਪਕੜਹਿ ਠਗਣ ਕਉ ਸੰਸਾਰ ॥੧॥ ਰਹਾਓ ॥

ਆਂਟ ਸੇਤੀ ਨਾਕੁ ਪਕੜਹਿ ਸੂਝਤੇ ਤਿਨਿ ਲੋਅ ॥

ਮਗਰ ਪਾਛੇ ਕਛੁ ਨ ਸੂਝੇ ਏਹੁ ਪਦਮੁ ਅਲੋਅ ॥੨॥

ਖੜ੍ਹੀਆ ਤ ਧਰਮੁ ਛੋਡਿਆ ਮਲੇਫ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ ॥

ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਈ ਧਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਰਹੀ ॥੩॥

ਅਸਟ ਸਾਜ ਸਾਜਿ ਪੁਰਾਣ ਸੋਧਹਿ ਕਰਹਿ ਬੇਦ ਅਭਿਆਸ ॥

ਬਿਨੂ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਦਾਸੂ ॥੪॥੧॥੬॥੮॥

ਸ਼ੰਨ ੧੫੨੧ ਦੇ ਚੌਥੀ ਉਦਾਸੀ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਬਗਦਾਦ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ। ਬਾਬੇ ਦੇ ਪਥਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਬਗਦਾਦ ਵ੍ਹਿਚ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਖੂਹ ਵ੍ਹਿਚ ਸੁਟਇਆ ਗਇਆ ਸੀ ਬਗਦਾਦ ਵ੍ਹਿਚ

। ਕਿੳ ਕੀ ਬਾਬੇ ਨੇ ਜੇਹਰੀ ਬੰਗ ਦਿਤੀ ਸੀ "'ਸਤਿਨਾਮ'' ਦੀ ਓਹ ਓਹਨਾ ਦੀ ਬੰਗ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀ ਖਾਂਦੀ ਸੀ ਬਾਬੇ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਓਥੇ ਜਾਪ ਆਰੰਭ ਕੀਤਾ ਕੇ ਲੋਕ ਇਕਠੇ ਕੀਤੇ ਇਹ ਓਹਨਾ ਦੀ ਛਰ੍ਹਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀ ਖਾਂਦਾ ਸੀ॥

ਪੀਰ ਦਸਤਗੀਰ ਬਲੋਲ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਇਤਹਾਸ ਵ੍ਹਿਚ ਜਿਕਰ ਹੈ , ਪੀਰ ਬਲੋਲ ਸ਼ਾਹ ਜਿਸ ਦਾ ਤਾਖ਼ਲੁਸ ਸੀ ਦਸਤਗੀਰ (ਦੂਜੇ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਣ ਵਾਲਾ 'ਦਸਤਗੀਰ'') ਇਹ ਧਰਮ ਦਾ ਮੁਖੀ ਤੇ ਸੀ ਪਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ ਤੇ ਵੀ ਮੁਖੀ ਸੀ , ਰਾਜਨੀਤਕ ਫੈਸਲੇ ਵੀ ਓਹ ਆਪ ਕਰਦਾ ਸੀ । ਧਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਬਲੋਲ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਦੇ ਚੇਲੇ ਬਹੁਤ ਸਨ (ਖਾਲਿਫ਼ੇ) ਅਤੇ ਰੁਤਬਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਓਹ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿੰਘਾਸਨ/ ਥੜੇ ਤੇ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਤੇ ਜਿਸ ਤਰਾ ਮੁਜਰਮ ਨੂੰ ਖੜਾ ਕਰੀਦਾ ਹੈ ਓਸ ਤਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਓਥੇ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਦਸਤਗੀਰ ਕਹਿੰਦਾ ਮਹਾਰਾਜ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ '' ਹੇ ਹਿੰਦੀ ਪੀਰ'' ਲਫਜ ਵਰਤੇ ਕੇ ਸਮਬੰਦਨ ਕੀਤਾ , ਤਿਨ ਸਵਾਲ ਮੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਵ੍ਰਿਚ ਘੁਮ ਦੇ ਰਹੰਦੇ ਨੇ ਜੇ ਕੀਤੇ ਹਲ ਕਰ ਦਿਓ ਤੇ ਮੇਰੀ ਤਸਲ੍ਲੀ ਹੋ ਜਾਏ ਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਸਿਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕਦਮ ਵ੍ਰਿਚ ਰਖ ਦਿਆਂਗਾ , ਨਹੀ ਤੇ ਮੈਂ ਸਮ੍ਜਾਂ ਗਾ ਕੀ ਕਾਫ਼ਿਰ ਆਇਆ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵ੍ਰਿਚ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਹਟਾਨ ਲਈ, ਤੇ ਜੇ ਜਬਾਬ ਨਾ ਦੇਹ ਸਕੇ ਤੇ "ਸੰਗਸਾਰ ",(ਗੋਡੇਆਂ ਤਕ ਜਮੀਨ ਵ੍ਰਿਚ ਦਬ ਕੇ ਪਬਰ ਮਾਰਨੇ ਇਸ ਨ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਸੰਗਸਾਰ) ਕਰਾਂਗੇ. ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕੇ ਸੰਗ੍ਰਸ਼ਾਰੀ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਤੇ ਅਸੀਂ ਜਬਾਬ ਨਹੀਂ ਦੇਣੇ ਪਰ ਅਸੀਂ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲੇ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਹਾਂ , ਤਸੀ ਸਵਾਲ ਕਰੋ।

ਓਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਵਾਲ ਪੂਛਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ, ਦਸੋ ਹਿੰਦੀ ਫ਼ਕੀਰ ਮੇਰੀ ਏਕ ਗੱਲ ਸਮਜ ਵ੍ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਈ ਕੀ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਪਹਲੇ ਕੀ ਸੀ ? ਇਹ ਮੇਰਾ ਪਹਲਾ ਸਵਾਲ ਹੈ , ਮੇਰਾ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕੀ ਖੁਦਾ ਰਹੇਦਾ ਕਿਥੇ ਹੈ ? ਮੇਰਾ ਤੀਜਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਕੀ ਖੁਦਾ ਕਰਦਾ ਕੀ ਹੈ ? ਓਹਦਾ ਕੋਈ ਕਾਮ ਧੰਦਾ ਵੀ ਹੈ ਕੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੇਹਲਾ ਹੈ ?

ਹੁਣ ਸਤਿਗੁਰ ਜਸ਼ਾਬ ਦੇਣ ਲੱਗੇ ਨੇ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕੀ ਤੇਚਾ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਕੀ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਕੀ ਹੈ ? ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕੀ ਹਰ ਤਰਾਂ ਦੋ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਵਿਧਾਨ ਬਨਾਇਆ ਹੋਏਆ ਹੈ ਤੂੰ ਇਕ ਬਾਲੀ ਵ੍ਰਿਚ ਮੌਤੀ ਲੈ ਕੇ ਆਓ , ਦਸਤਗੀਰ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕੀ ਇਹ ਤੇ ਲੱਬੀ ਫ਼ਕੀਰ ਹੈ , ਜਸ਼ਾਬ ਅੱਜੇ ਦਿਤਾ ਨਹੀ ਤੇ ਮੌਤੀ ਪਹਲੇ ਮੰਗਨ ਲਾਗ ਪਇਆ , ਇਸ਼ਾਚਾ ਕੀਤਾ ਥਾਲੀ ਵ੍ਰਿਚ ਮੌਤੀ ਆ ਗਏ , ਮਹਾਰਾਜ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਇਹ ਤੈਨ ਗਿਣਨੇ ਪੈਣਗੇ, ਇਹਨਾ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਉਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਗਿਣਤੀ ਕਰੋ , ਓਹ ਗਿਣਦਾ ਹੈ ਏਕ ਦੋ ... ਮਹਾਰਾਜ ਰੋਕ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕੀ ਗਿਣਤੀ ਠੀਕ ਕਰੋ ਗਲਤ ਨਹੀ ਕਰੋ , ਦਸਤਗੀਰ ਦੰਗ ਰਿਹ ਗਇਆ ਕੀ ਗਿਨੇ ਤੇ ਮੈਂ ਅਜੇ ਦੋ ਹੀ ਗਿਣੇ ਸਨ, ਇਥੇ ਹੀ ਰੋਕ ਲਿਆ। ਮਹਾਰਾਜ ਮੈਂ ਇਥੇ ਕੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅੱਜੇ ਤੇ ਮੈਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਵ੍ਰਿਚ ਹੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵੀ ਏਹੋ ਗਲ ਹੋਈ ਤੇ ਦਸਤਗੀਰ ਨੇ ਅੱਖਾ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕੀ

ਸਾਨੂੰਤੁਸੀਂ ਬੁਲੰਖੇ ਵ੍ਰਿਚ ਨਾ ਪਾਉ ਗਿਣਤੀ ਮੈਂ ਠੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਤੂੰ ਇਕ ਤੋਂ ਪਹਲੇ ਗਿਣਤੀ ਛੁਰੂ ਕਰੋ, ਦਸਤਗੀਰ ਕਹਿਣ ਲਗਾ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨ ਕੇਹਰੇ ਚਕਰ ਵ੍ਰਿਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹੋਏ " ਇਕ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਸਭ ਕੁਛ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ ਖੁਦਾ ਤੋਂ ਪਹਲੇ ਕੁਛ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਉਸ ਇਕ ਤੋਂ ਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਸਾਰੀ ਗਿਨਤ ਦਾ ਆਧਾਰ ਉਹ ਇਕ ਹੈ, ਪਾਤਸਾਹ ਦਾ ਸਮੁਜਾਣ ਦਾ ਢੰਗ ਤੇ ਓਹ ਰਹਾਨੀ ਬੋਲ ਦਸਤਗੀਰ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਹਿੱਲਾ ਗਏ ॥

ਹੁਣ ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਪੁਛਣ ਦੀ ਹਿਮਤ ਨਹੀ ਰਹੀ ਜਿਨੀ ਪਹਿਲਾ ਸੀ , ਹੁਣ ਪੁਛਦਾ ਹੈ ਕੀ ਖੁਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਕਿਥੇ ਹੈ? ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣੇ ਅਨੋਖੇ ਜਬਾਬ ਦੇਣ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਕਰਕੇ ਦਸਤਗੀਰ ਨੂੰਦੁਧ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਉਸ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਤੇ ਇਕ ਭਰਇਆ ਹੋਇਆ ਕਟੋਰਾ ਦੁਧ ਦਾ ਆ ਗਇਆ, ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਜ ਓਸ ਦੂਧ ਵਲ ਤਕਦੇ ਨੇ ਤੇ ਦਸਤਗੀਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਇਹ ਦੂਧ ਨਾਪਕ ਨਹੀ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਬੋਫਿਕਰ ਹੋ ਕੇ ਛਕ ਲਵੋ, ਤੇ ਮਹਾਰਾਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਮੈਂ ਏਸ ਇਹ ਨਹੀ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਕੀ ਇਹ ਦੂਧ ਪਾਕ ਹੈ ਕੀ ਨਹੀ , ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖ ਰਿਹਾ ਕੀ ਇਸ ਵ੍ਰਿਚ ਕੁਛ ਹੈ, ਦਸਤਗੀਰ ਤੇ ਓਸ ਦੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਦੇਖਇਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕੀ ਮਹਾਰਾਜ ਸਾ ਨੂੰ ਤੇ ਕੁਛ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀ ਆਉਂਦਾ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰਕੁਛ ਦਿਸਦਾ ਦੀ ਤੇ ਸਾਨੂੰਦਸੋ, ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਪੁਛਇਆ ਕੀ ਦਸਤਗੀਰ ਇਸ ਵ੍ਰਿਚ ਮਖਣ/ ਘਿਓ ਹੈ ਕੀ ਨਹੀ? ਹਾਂ ਮਹਾਰਾਜ ਘਿਓ ਤੇ ਹੈ, ਦੇਖਾਈ ਦੇਂਦਾ ਕੀ ਨਹੀ? ਦਸਤਗੀਰ ਕਹਿਣ ਲਗਇਆ ਦਿਖਾਈ ਤੇ ਨਹੀ ਦੇਂਦਾ, ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕਹਿਣ ਲਗੇ ਬੰਦ ਬੁੰਦ ਕਣ ਕਣ ਵ੍ਰਿਚ ਘਿਓ ਹੈ ਪਰ ਦੇਖਾਈ ਨਹੀ ਦੇਂਦਾ , ਜਰੇ ਜਰੇ ਵ੍ਰਿਚ ਖੁਦਾ ਹੈ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀ ਦਿੰਦਾ।

ਜਿਸ ਤਰਾਂ ਤੂੰ ਬਿਨਾ ਦੇਖੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਲਇਆ ਕੀ ਦੂਧ ਵਿ੍ਚ ਘਿਓ ਹੈ , ਇਸੇ ਤਰਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕਰ ਲੈ ਕੇ ਦੁਨਿਆ ਵਿ੍ਚ ਦੀਨ ਹੈ, ਨਿਰੰਕਾਰ ਹੈ, ਕਣ ਕਣ ਵਿ੍ਚ ਖੁਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤੇਨੂ– ਦਿਖਾਈ ਵੀ ਦੇਣ ਲਗ ਪਾਣਗਾ, ਪਹਿਲੇ ਭਰੋਸਾ, ਸੰਸਾਰ ਵਿ੍ਚ ਪਹਿਲਾ ਅਸੀਂ ਦੇਖਦੇ ਆ ਤੇ ਫਿਰ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਦੁਨਿਆ ਵਿ੍ਚ ਪਹਿਲੇ ਭਰੋਸਾ ਫਿਰ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ, ਇਹ ਵਚਨ ਸੁਣਕੇ ਤੱਸਲੀ ਹੋ ਗਈ ਇਸ ਦੀ, ਕਹਿਣ ਲਗਇਆ ਕੀ ਕੋਈ ਕਾਮਲ ਫ਼ਕੀਰ ਆਇਆ , ਬਗਦਾਦ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਪਥਰ ਮਾਰ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ।

ਅਛਾ ਮਹਾਰਾਜ ਇਕ ਤੀਜਾ ਸਵਾਲ ਵੀ ਹੈ ਰੱਬ ਕੁਛ ਕਰਦਾ ਵੀ ਹੈ? ਹੁਣ ਸਤਿਗੁਰ ਫਿਰ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕੀ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਮਰਯਾਦਾ ਹੈ ਜਬਾਬ ਦੇਣ ਦੀ, ਇਸ ਤਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਜਦ ਕਰੋਂ ਤੇ ਜਬਾਬ ਜਿਹੜਾ ਹੁੰਦਾ ਓਹ ਗਿਆਨ ਹੈ ਸਜ ਹੈ ਸਮਜ ਹੈ ਤੇ ਗਿਆਨ ਵ੍ਹਿਚ ਹੀ ਖੁਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਸਿੰਗਾਸਨ ਤੇ ਬੈਠਾ ਤੇ ਮੈਂ ਮੁਜਰਿਮ ਵਾਂਗ ਥਲੇ ਖੜਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਗਿਆਨ ਦੀ ਤੌਰੀਨ ਹੈ ਖੁਦਾ ਦੀ ਤੌਰੀਨ ਹੈ, ਦਸਤਗੀਰ ਪੁਛਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂ? ਗੁਰ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸਾਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਜਿਥੇ ਮੈਂ ਖੜਾਂ ਓਥੇ ਤੂੰ ਖੜਾ ਹੋ ਤੇ ਮੈਂ ਥੜੇ ਤੇ ਬੈਠਦਾ ਹਾਂ, ਤੇ ਪੁਛਦਾ ਜਾ ਮੈਂ ਤੇਨੂ ਦਸੀਂ ਜਾਵਾਂਗਾ, ਦਸਤਗੀਰ ਕਹਿੰਦਾ ਸੌਦਾ ਸਸਤਾ ਹੀ ਹੈ ਇਹ ਤੇ ਮਾਮਲੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਨ ਕੇ ਦਾਸ਼ਗੀਰ ਥੱਲੇ ਆ ਗਇਆ ਤੇ ਪਾਤਸਾਹ ਚੌਕੜਾ ਮਾਰ ਕੇ ਸਿੰਗਾਸਨ ਤੇ ਬੈਠ ਗਏ ਤੇ ਅਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰ ਲਈਆਂ ਜਦੋਂ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਬੋਲੇ ਨਹੀ ਤੇ ਦਸਤਗੀਰ ਕਹਿੰਦ ਲੱਗਾ ਪਾਤਸਾਹ ਮੇਰਾ ਤੀਜਾ ਸਵਾਲ ਖੁਦਾ ਕਰਦਾ ਕੀ ਹੈ ? ਮੁਸਕਰਾਏ ਮੇਰੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਤੇ ਕਿਹਣ ਲੱਗੇ ਕੀ ਇਹੀ ਕੁਛ ਕਰਦਾ ਜਿਹੜਾ ਸਿੰਗਾਸਨ ਤੇ ਬੈਠਾ ਹੁੰਦਾ ਓਹਨੂ ਥੱਲੇ ਲਾ ਛਡਦਾ ਜਿਹਰਾ ਥੱਲੇ ਖੜਾ ਹੁੰਦਾ ਓਸ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਸਨ ਤੇ ਬਿਠਾ ਛੱਡਦਾ , ਪਨ ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ

ਛਿਨ ਮਹਿ ਰਾਉ ਰੰਕ ਕਉ ਕਰਈ ਰਾਉ ਰੰਕ ਕਰਿ ਡਾਰੇ ॥

ਰੀਤੇ ਭਰੇ ਭਰੇ ਸਖਨਾਵੈ ਯਹ ਤਾ ਕੋ ਬਿਵਹਾਰੇ ॥੧॥ (ਪਣਾ ਪ੩੭)

ਇਹ ਓਸਦਾ ਬੇਓਹਾਰ ਹੈ ਇਹ ਓਹਦਾ ਧੰਧਾ ਹੈ, ਓਹ ਬੜਾ ਅੱਜ ਵੀ ਮਜੂਦ ਹੈ ਓਬੇ ਹੀ ਗੁਰੂਦਵਾਰਾ ਬਣਇਆ ਹੋਇਆ , ਓਬੇ ਦਾਸ਼ਗੀਰ ਨੇ ਬੜੇ ਤੇ ਇਕ ਸਲੇਟ ਲਗਵਾਈ ਸੀ ਤੇ ਮੋਟੇ ਹਰਫਾਂ ਵ੍ਰਿਚ ਲਿਖਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ।ਰਾਬੂਲ ਮਦੀਦ ਰਸ਼ਰਤ ਬਾਬਾ ਠਾਠਕ ਇਥੇ ਆਏ ਓਹਨਾ ਦੀ ਓਨਾ ਦੀ ਕਦਮ ਬੋਸੀ ਨਾਲ ਆਥੇ ਹਾਗਾਤ ਦਾ ਚਸ਼ਮਾ ਫੁਟਇਆ ਅਰਥ ਦੀ ਤਪਦੀ ਹੋਈ ਸਮੀਨ ਸਰਸਥਜ਼ ਹੋਈ

ਫਿਰਿ ਬਾਬਾ ਗਿਆ ਬਗਦਾਦ ਨੋ ਬਾਹਰ ਜਾਇ ਕੀਆ ਅਸਥਾਨਾ॥

ਇਕ ਬਾਬਾ ਅਕਾਲ ਰੂਪੁ ਦੂਜਾ ਰਬਾਬੀ ਮਰਦਾਨਾ॥ ਦਿਤੀ ਬਾਂਗਿ ਨਿਵਾਜਿ ਕਰਿ ਸੁੰਨ ਸਮਾਨਿ ਹੋਆ ਜਹਾਨਾ॥ ਸੁੰਨ ਮੁੰਨਿ ਨਗਰੀ ਭਈ ਦੇਖਿ ਫਰਿ ਭਇਆ ਹੈਰਾਨਾ॥ ਵੇਖੈ ਧਿਆਨ ਲਗਾਇ ਕਰਿ ਇਕੁ ਫਕੀਰੁ ਵਡਾ ਮਸਤਾਨਾ॥

ਪੁਛਿਆ ਫਿਰਕੈ ਦਸਤਗੀਰ ਕਉਨ ਫਕੀਰੁ ਕਿਸਕਾ ਘਰਿਆਨਾ॥

ਨਾਨਕ ਕੀਨ ਵਿਚਿ ਆਇਆ ਰਬੁ ਫਕੀਰੁ ਇਕੋ ਪਹਿ-ਚਾਨਾ॥

ਵਾਰ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਪੰਨਾ 1

Gurudwara in Baghdad

ਧੂਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਈ ॥ ਤਿਨਿ ਸਗਲੀ ਚਿੰਤ ਮਿਟਾਈ ॥

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦ

ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਹੋਣਾ ਦੇ ਛੋਟੇ ਭਾਈ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨੁਰੁਕਤ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਲਿਖਇਆ , ਨੁਰੁਕਤ ਦਾ ਅਰਥ ਹੁੰਦਾ ਸੋਚ ਪਰਤਾਲ ਕਰਕੇ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਅਰਥ , ਦੋ ਪੋਥੀਆਂ ਹੀ ਲਿਖ ਕੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਨਾ ਕਰ ਗਏ , ਉਸ ਨੁਰੁਕਤ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਇਕ ਗਲ ਕਹੀ,

ਹਜੂਰ ਕਲਗੀਧਰ ਅੱਜ ਆਨੰਦਪੁਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਏ ਨੇ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕੀ ਘੋੜੇ ਦੀ ਰਕਾਬ ਵਿੱਚ ਓਹਨਾ ਨੇ ਪੈਰ ਰਖਣਾ ਹੈ , ਕੁਛ ਗੁਰੂ ਕੇ ਸਿੱਖ ਨਾਲ ਸਨ , ਤੇ ਹਜੂਰ ਰੁਕ ਗਏ , ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕੀ ਕੋਈ ਐਸਾ ਗੁਰੂ ਕਾ ਸਿੱਖ ਹੈ ਕੀ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਪੈਰ ਘੋੜੇ ਦੀ ਰਕਾਬ ਤੇ ਰਾਖੀਏ ਤੇ ਇਨੇ ਖਿਨ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ (ਓਸ ਵੇਲੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਨੂ ਗੁਰਗਦੀ ਨਹੀ ਸੀ ਬਕਸ਼ੀ) ਦੇ ਅਰਥ ਕਰ ਜਾਏ.

ਸਿੱਖ ਸੋਚੀਂ ਪੈ ਗਏ ਕੀ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਰਥ ਇਨੇ ਘਟ ਸਮੇਂ ਵਿਚ , ਸਾਰੇ ਚੁਪ ਨੇ ਤੇ ਇਕ ਭਾਂਡੇ ਮਾਜਨ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖ ਅਗੇ ਆਇਆ, ਇਥੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਾਂ ਕੀ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਵਲ ਸਟੇਜ ਤੇ ਬੋਲਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਪਲੇ ਹੀ ਨਹੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜੌੜੇ ਝਾੜਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਅਰਥ ਕੇਵਲ ਕਥਾ ਕੀਰਤਨ ਕਰਣਾ ਨਹੀ ਹੈ , ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਅਮਲੀ ਜੀਵਨ ਕਮਾ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਇਕ ਗੜੀ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚੋ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਤਰੰਗਾਂ ਦੂਜੇ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪਲਟ ਕੇ ਰੱਖ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਓਹਨਾ ਸੋਚੀ ਪਇਆ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਭਾਂਡੇ ਮੰਜਦਾ ਉਠਇਆ ਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਅਰਥ ਕਰਾਂ? ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਬਕ੍ਸਿਸ਼ ਤੁਸੀਂ ਕਰੋ ਅਰਥ ਮੈਂ ਕਰਾਂਗਾ, ਗੁਰ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਕਰੋ, ਨਾਲ ਖੜੇ ਸਿੱਖ ਸੋਚਣ ਲੱਗੇ ਕੀ ਕਦੀ ਅੱਗੇ ਬੇਠਾ ਨਹੀਂ ਦੇਖਇਆ ਪਿਛੇ ਬੈਠ ਕੇ ਭਾਂਡੇ ਮੰਜ਼ਦਾ ਤੇ ਬਾਣੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ ਇਸ ਨੂੰ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਕੀ ਪਤਾ? ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਸਰਕਾਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਚਰਣ ਰਕਾਬ ਵਿੱਚ ਰਖੋ, ਤੇ ਜਦੋਂ ਹਜਰ ਨੇ ਰਕਾਬ ਵਿੱਚ ਚਰਨ ਰਖੇ ਤੋਂ ਓਹਨੇ ਹਜਰ ਦੇ ਚਰਨਾ ਤੇ ਮਬਾ ਟੋਕਇਆ ਤੇ ਇਕੋ ਦਮ ਕਿਹਾ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਰ ਗੁੰਬ ਕੇ ਅਰਥ ਹੈਂ "ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦ" (ਸਤਿਗੁਰ ਮੁਸਕ-ਰਾਏ , ਨਾਲ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਪੁਛਇਆ "ਅਰੇ ਸਿੱਖ ਦੋ ਬਾਤ ਮੇ ਗੁੰਬ ਕੇ ਅਰਬ ਕਰ ਦੀਏ ਇਤਨਾ ਗੁੰਬ ਬਾਕੀ ਪੜਾ" ਤੇ ਉਹ ਸਿੱਖ ਨਹੀ ਬੋਲਿਆ ਗੁਰ ਜੀ ਘੋੜੇ ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਗੱਲਾਂ ਸਿਰਫ ਦੇ ਹੀ ਸਮਜਨ ਵਾਲੀਆਂ ਨੇ ਬਾਕੀ ਗੁੰਬ ਤੋਂ ਇਸਕਾ ਮਹਾਤ੍ਮ ਹੈ, ਸੋਂ ਇਕ ਦਾ ਮਹਾਤਮ ਤੇ ਇਕ ਦੀ ਵਸਾਖਇਆ ਹੀ ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹੈ

ਇਹ ਜੋਂ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਮੁਖ ਉਪਦੇਸ਼ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਲੋਂ ਜਿਹੜੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ. ਉਸ ਸਿੱਖ ਸੋਚ ਦੀਆਂ ਜੜਾਂ ਆਪਣੇ ਬਚਿਆਂ ਦੇ ਦਿਲੋਂ ਦਿਮਾਗ ਦੀਆਂ ਗਿਹਰਾਇਆਂ ਵਿਚ ਪਹਚਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ ।

ਜਿਸ ਸਿੱਖ ਸੌਚ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ 10 ਬਾਣੇ ਧਾਰ ਕੇ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸੌਚ ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਹਾਜਰ ਨਾਜਰ ਹੈ, ਪੰਜਵੇਂ ਜਾਮੇ ਵਿਚ ਉਸ ਸੌਚ ਨੂੰ ਕਲਮ ਬੰਦ ਕਰਕੇ " ਪੌਥੀ ਪਰਮੇਸਰ ਕਾ ਥਾਨੂ " ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼

ਦਿਤਾ, ਇਸੇ ਸੌਚ ਨੂੰ ਦਸਮੇ ਨਾਨਕ ਨੇ "ਸਭ ਸਿੱਖ ਨ ਕੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮਾਨੇੳ ਗ੍ਰਬ" ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿਤਾ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿਦ ਵਿਦਵਾਨਾ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਜੁਗੇ ਜੁਗ ਅੱਟਲ ਗੁਰੂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਰਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕੀਤੀ ਹੈ । ਇਸ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਹਜ਼ਰ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਲਾਏ, ਖ਼ਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕਿਹਾ

'ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੇ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨੂ ਵੇ ਲਾਲੋ॥ ਪੰਨਾ 722

"ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਆਈ" ਧੁਰ ਦੀ ਬਾਣੀ ਫਿਰ ਕਿਹਾ "ਅਮ੍ਰਿਤ ਬਾਣੀ ਹਰ ਹਰ ਤੇਰੀ, ਗਾਵੇਂ ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ (ਇਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਹਜੂਰ ਨੇ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਜੋੜੇ। ਪਰ ਇਹ ਬਾਣੀ ਆਈ ਕਦੋਂ ? ਇਹ ਬਾਣੀ ਆਈ ਕਿਨਾ ਹਿਰਦਯਾਂ ਵ੍ਰਿਚੋ ? ਇਹ ਬਾਣੀ ਤੇ ਓਹਨਾ ਹਿਰਦਾਯਾਂ ਵ੍ਰਿਚੋ ਆਈ ਹੈ ਜਿਨਾ ਕੋਲ ਦੁਨਾਵੀ ਵਿਦੜਾ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਏਨੀ ਨਹੀ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਰਬ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਏ ਤੇ ਹੱਲ ਵਾਹਣ ਵਾਲੇ ਧਨੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਬਾਣੀ ਆ ਗਈ, ਜੋੜੇ ਗੇੜਨ ਵਾਲੇ ਰਵਿਦਾਸ ਅੰਦਰ ਵੀ ਬਾਣੀ ਆ ਗਈ, ਜਦੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਬਾਬਾ ਨਾਮ ਦੇਵ ਜੀ ਵਰਗੇ ਕਪੜੇ ਸੀਨ ਵਾਲੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਬਾਣੀ ਆਈ। ਇਹ ਰਾੱਬੀ ਬਾਣੀ ਅਕਾਲੀ ਬਾਣੀ ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਕੇਵਲ ਓਹਨਾ ਹਿਰਦਯਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈ ਜੋ ਤਨ ਕਰਕੇ ਤੇ ਮਨੁਖ ਜਾਪਦੇ ਸਨ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਓਹ ਓਸ ਅਕਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕ ਮਿਕ ਹੋ ਚਕੇ ਸਨ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਜਿਹੜੇ ਸਬ ਤੋਂ ਪੁਰਾਤਨ ਭਗਤ ਨੇ ਜਿਨਾ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ਓਹ ਨੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ, ਜਪਣ ਵਾਲੇ ਧੂਵ ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਅਜਾਮਲ ਵਰਗਿਆਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੇ ਮੁਖ ਤੋਂ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਭਗਤ ਸਨ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ,ਜਿਨਾ ਦੇ ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਓਹਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਲੋਕ ਨੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 1173 ਦਾ ਹੈ , 1173 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 1604 ਦਾ ਜੋ ਰੱਬੀ ਗਿਆਨ ਸੀ ਓਹ ਮੇਰੇ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਥਾਂ ਤੇ ਇਕਤਰ ਕਰ ਦਿਤਾ।

ਏਕ ਜੋਤਿ ਏਕਾ ਮਿਲੀ ਕਿੰਬਾ ਹੋਇ ਮਹੋਇ ॥ ਜਿਤੂ ਘਟਿ ਨਾਮੂ ਨ ਉਪਜੇ ਫੁਟਿ ਮਰੇ ਜਨੂ ਸੋਇ ॥੧॥ ਪੰਨਾ ₃₃₅

ਜਦੋਂ ਇਕ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਅੰਦਰ ਦੀ ਜੋਤ 16 ਨਾਲ ਮਿਲ ਗਈ ਓਸ ਵੇਲੇ ਬਾਣੀ ਆਈ , ਤੇ ਕਿਮ੍ਬਾ ਹੋਏ ਮਹੋਏ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ ਇਕ ਓਸ ਓੰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਏਕ ਜੋਤ ਹੋਈ ਓਸ ਜੋਤ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਲਗ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ? ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਜਨਮ 1469 ਦਾ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਜੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ 1604 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ , 135 ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਜੋਤ ਪੰਜ ਜਮਇਆ ਵਿਚ ਵਿਚਰੀ , ਮੇਰੇ ਕਿਰਪਾਲੁ ਗੁਰੂ ਹਰ ਵਕਤ ਬਾਣੀ ਨਹੀਂ ਉਚਾਰ ਦੇ ਸਨ । ਪ੍ਰਮੁਖ ਸ਼ਾਸ੍ਰਕਾਰਾਂ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨਾ ਮੁਤਾਬਕ 4 ਵਸੀਲੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਧੁਰ ਕੀ ਬਾਣੀ ਰਾੱਬੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੀ ਸੀ ,

ਜਦੇਂ ਏਕ ਜੇਤ ਏਕਾ ਮਿਲੀ ਤੇ ਓਹ ਜੋ ਕੁਛ ਆਪਣੇ ਬਾਹਰਲੇ ਤੇ ਅੰਦਰਲੇ ਨੇਤਰਾਂ ਨਾਲ ਤਕਦੇ ਨੇ ਤੇ ਜਦੋਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਰਸ ਵਿਚ ਭਿਜ ਕੇ ਮੇਰੇ ਧਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਜੋਤ ਓਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਦੇ ਬਚਨ ਉਚਾਰਨ ਲੱਗ ਪੇਂਦੇ ਹਨ (ਪਹਲਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਨਹੀ ਕੋਈ ਕੋਲ ਨਹੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ 1604 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਲੇਕਿਨ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਤੇ ਓਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਹੋ ਗਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰੀ ਸੀ , ਜਿਸ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੋ ਬਚਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਅਨੇਕਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਹਨੇਰਾ ਖਤਮ ਹੋਇਆ ਸੀ , ਬਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਓਸੇ ਦਿਨ ਹੀ ਹੋ ਗਇਆ ਸੀ (ਸ਼ਬਦ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਹੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰੂਪ ਹੈ, ਬਾਣੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਇਸੂ ਜਗ ਮਹਿ ਚਾਨਣੂ ਕਰਮਿ ਵਸੇ ਮਨਿ ਆਏ ॥੧॥ ਪੰਨਾ 67

ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਸਿੱਖ ਨੇ ਆ ਕੇ ਸਵਾਲ ਕਰਨਾ ਤੇ ਓਦੋਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਓਹਦੇ ਸ਼ੰਕੇ ਨਵਿਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਬਾਣੀ ਉਚਾਰੀ , ਤੇ ਜਦੋਂ ਅਨਮੱਤੀ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੇ ਧਰਮ ਉਪਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਸਮਾਜ ਉਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਨੀ ,ਤੇ ਓਦੋਂ ਵੀ ਮੇਰੇ ਹਜੂਰ ਦੇ ਪਵਨ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚੈ ਬਾਣੀ ਆਈ , ਤੇ ਚੌਥਾ ਤਰੀਕਾ ਜਦੋਂ ਦਰਦ ਮੰਦਾ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਮਨ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਆਤਮਾ ਦੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦ ਵਿਛੋੜੇ ਕਰ ਕੇ , ਦੁਖੀਆਂ ਤੇ ਤਰਸ ਖਾ ਕੇ ਗੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਰਸਨਾ ਤੇ ਬਾਣੀ ਆਈ

ਗੁਰੂ ਗਰੰਬ ਜੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਵੇਲੇ 30 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਣੀ ਸੀ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਜਦੋਂ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਹੋਈ, ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੇ 15 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦੁਰ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਔਰ ਨਾਲ ਸ਼ਲੋਕ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਓਦੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ 31 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਈ ਕਿਓਕੇ 14 ਰਾਗ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਤਾਂ 30 ਰਾਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ, ਪਰ ਇਕ ਰਾਗ "ਜੇਜਾਵਾਂਤੀ" ਕੇਵਲ ਗੁਰ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੇ ਉਚਾਰਇਆ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਆਪਾਂ ਤਿਨ ਹਿਸੇਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਾਂਗੇ, ਪਹਿਲਾ ਬਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਓਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਰੋਜ ਦਾ ਨਿਤਨੇਮ ਸੀ , ਓਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੈ ਰਾਗ ਬੰਦ ਬਾਣੀ , ਓਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੈ ਰਾਗ ਮੁਕਤ ਬਾਣੀ (ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਕ ਅੰਗ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 13 ਅੰਗ ਤਕ ਓਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਨਿਤਨੇਮ ਸੀ , ਏਸ ਵਿੱਚ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ , ਸੌਦਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਲੇ ਸ਼ਬਦ , ਸੌ ਪੂਰਖ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਬਲੇ ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਅਖੀਰ ਤੇ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦ ਸੋਹਿਲਾ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨੇ)

ਫਿਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਤੋਂ ਪਰਾਰ੍ਮ੍ਬਤਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪਰਬਤੀ ਰਾਗ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਕੀਤੀ (ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਰਾਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਰ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਬਾਤੀ ਰਾਗ ਦੇ ਗਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾ ਅਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਹੈ।ਇਸ ਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗੁਰੂ ਜੀ ਜੀਵਨ ਰਿਖ ਦਿਤਾ , ਜਿਵੇ ਸਾਡੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਾਲੀ ਬੋਲੀ ਰਾਤ ਵਾਂਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜੁੜ ਜਾਈਏ ਸ੍ਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਬਾਤੀ ਤਕ ਤੇ ਅਸੀਂ ਵੀ ਕਾਲੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਚੀਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਰਹਾਨੀ ਪ੍ਰਬਾਤ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਵਾਤ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ।

ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪ੍ਰਬਾਤੀ ਰਾਗ ਤਕ ਤੇ ਹੁਣ ਰਾਗ ਜੇਜਾਵਾਂਤੀ ਤਕ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਰਾਗ੍ਬਦ ਬਾਣੀ ਹੈ ਓਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਸਲੋਕ ਸਹਸਕ੍ਰਿਤੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ,ਸਲੋਕ ਸਹਸਕ੍ਰਿਤੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨ ,ਗਾਬਾ ਮਹਲਾ ੫ ਗੁਰੂ ਅਰਜੁਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ , ਚੋਬੋਲੇ , ਫੁਨਹੇ ,ਸਲੋਕ ਕਬੀਰ ਜੀ ਸਲੋਕ ਫਰੀਦ ਜੀ , ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੱਟਾ ਦੇ ਸਵਯੇ, ਫਿਰ ਸਲੋਕ ਵਾਰਾਂ ਤੇ ਬਦੀਕ ਅਖੀਰ ਤੇ ਸਤਿਗਰੂ ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਉਤੇ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕੀ ਆਓ ਮਨੁਖਤਾ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਬਾਲ ਖਰੇਸ ਕੇ ਚਲਇਆ

> ਮੁੰਦਾਵਣੀ ਮਹਲਾ ਪ ॥ ਥਾਲ ਵਿਚਿ ਤਿੰਨਿ ਵਸਤੂ ਪਈਓ ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਵੀਚਾਰੋ ॥ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮੂ ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਪਇਓ ਜਿਸ ਕਾ ਸਭਸੁ ਅਧਾਰੋ

Guru Maneo Granth

UNDERSTANDING AND RESPECTING THE SHABAD GURU

Facts about Guru Granth sahib

- Baba Farid (1173) is the oldest bhagat (disciple of God) whose shabads are enshrined in Guru Granth sahib. Four Shabads and Shaloks.
- Only holy book that does not start with a letter instead starts with number 9 one.
- Guru Hargobind ji, Guru Har Rai ji Guru Harkrishan ji did not recite any bani on the instructions of Guru Arjan Dev
- First Prakash was carried out in year 1604, that was after 135 years from Birth of First Nanak.
- 2218 Shabads recited by Guru Arjan dev ji are in Guru Granth Sahib Followed by Guru Nanak Dev ji 's 974
- This was know as Adi Granth or Pothi sahib
- Present Day Guru Granth sahib was dictated by Guru Gobind singh Ji in Year 1706 at Damdma Sahib
- It is believed that 4 copies were prepared by Baba Deep singh Ji

As we celebrate the Prakash Utsav of first Sikh Guru Nanak Dev ji today, it is critical to understand that first guru lives among us and guide us on every step of the way even today, he does it through his bani enshrined in guru Granth sahib.

With Guru's guidance and blessings no matter in what part of the world Sikhs live, the first thing the long for and work hard for is to have Shabad guru guiding them in their community. They want to have a house for their guru among them even before they can afford a house of their own. This is the reason we see Gurudwara all over the world.

These places of worship help us get noticed but we need to do more than just buildings, we need to be involved in community on a much larger scale and kids are our quickest way to make inroads to make all our neigbour's understand the teachings of our present guru, what is the guru all about?

Here are some of the key things I want to highlight based on the space and limitations of my own thinking,

Bani in Guru Granth sahib not only "Talk of God" instead it is "Talk to God". In reality my Guruji has documented his conversations with God.

It tells us that God is omnipresent and to the contrary what people may think or say Waheguru or God is visible and also can be felt, if someone learns how to talk to him he does talk to his disciples . Evidence provided by fifth guru in Pg 487 .

ਇਹ ਬਿਧਿ ਸੁਨਿ ਕੈ ਜਾਣਰੋ ਉਠਿ ਭਗਤੀ ਲਾਗਾ ॥ ਮਿਲੇ ਪ੍ਰਤਖਿ ਗੁਸਾਈਆ ਧੰਨਾ ਵਡਭਾਗਾ ॥੪॥੨॥

If someone asks us that you are a Sikh and you consider Guru Granth sahib as your guru tell me what it tells you? Or tell me what is in there? Here is one way to answer the question in less than a minute. The following four points are for everyone who claims himself to be a Sikh of Guru Granth Sahib remember and share at every opportunity.

First:— Guru Granth Sahib only preaches only and only Truth (ਕੇਵਲ ਨਰੋਲ ਸਚ ਦੀ ਵਿਆਖਇਆ ਹੈ)

Second:- Guru Granth Sahib also spells out and documents the path to reach the truth EK ONKAR . Way to get to that Truth (ਸਚ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚਣ ਤੱਕ ਦੇ ਵਸੀਲੇ ਦਰਜ ਨੇ)

Third:- It also gives us proof and praises the persons who went down that path and obtained the truth (ਜਿਨਾ ਸਚ ਪਾਇਆ ਓਨਾ ਸਚਾਰਇਆ ਦੀ ਸਿਫਤੋਂ ਸਲਾਹ)

Fourth:— Also spells out the failures of all the men/woman who in spite of getting the precious human life did not attempt to go try this path . (ਜੇਹੜੇ ਲੋਕ ਮਨੁਖਾ ਦੇਹਿ ਲੈ ਕੇ ਵੀ ਸਚ ਤੋਂ ਵਾਂਜੇ ਰਹ ਗਏ ਓਹਨਾ ਦੇ ਦੁਖ ਭਰੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰਗੁਰਜੀ ਨੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ)

Things to remember while in presence of Guru Granth Sahib

Just like there are well documented protocol's when in presence of a head of a state or country, there are some things to remember when in presence of the Living Shabad Guru. These should be kept in mind at all times

- No talking while in presence of the guru, this is true even if Diwan is not on going. Only Shabad's and Katha should be recited in presence of the Guru
- Cell phones should be turned off. No playing of games while in Darbar.
- 3. Sit & wait for the Hukamnama to finish before bowing
- your head. Do not stand or walk during a Hukam.
- If having hard time to concentrating try and Sing along with Ragi Singh's and focus your attention on the sound of the Shabad. This will help you concentrate
- No playing in Darbar Hall when Diwan is not going on. Religious sanctity should be maintained at all times